

Żołnierze Wyklęci

Żołnierze Wyklęci byli żołnierzami polskiego powojennego podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego, którzy stawiali opór sowietyzacji Polski i podporządkowaniu jej ZSRR. Walcząc z siłami nowego agresora, musieli zmierzyć się z ogromną, wymierzoną w nich propagandą Polski Ludowej, która nazywała ich „bandami reakcyjnego podziemia”. Na podstawie przeprowadzonych przez IPN* badań można szacować, że liczba Żołnierzy Wyklętych wynosiła ok. 120–180 tys. Żołnierze Wyklęci zasłużyli na szacunek nie tylko ze względu na bohaterską, bezkompromisową postawę, ale również na stopień organizacji i poziom wojskowy.

*IPN – Instytut Pamięci Narodowej

Fundacja im.
Kazimierza
Wielkiego

Feliks Selmanowicz

W. U. B. P.
GDANSK
MR

"Zagończyk"

Szef
parlamentu
Minister
w/z

Swój pierwszy bój o Polskę toczył już jako nastoletni ochotnik podczas wojny z bolszewikami...

Feliks Selmanowicz urodził się 6 czerwca 1904 r. w Wilnie w rodzinie Franciszka i Anny z domu Zacharewicz. Jego ojciec prowadził w mieście zakład szewski. Prawdopodobnie w mieście rodzinnym Feliks ukończył edukację na poziomie piątej klasy gimnazjum. Jego nauka została przerwana przez I wojnę światową, więc jako czternastolatek wstąpił w szeregi Samoobrony Wileńskiej, a od kwietnia 1919 r. w szeregach Wojska Polskiego – brał udział jako ochotnik w walkach z Litwinami o Wilno. Miesiąc później wstąpił do I Batalionu Strzelców Nadniemeńskich, z którym brał udział w wojnie polsko-bolszewickiej.

Jego młodość przypadła na burzliwy okres I wojny światowej i walki o niepodległość...

Po demobilizacji w 1921 roku wstąpił do Milicji Ludowej Pasa Neutralnego – obszaru, który po zakończeniu walk między Litwinami i Polakami znajdował się pod kontrolą międzynarodową. Podczas potyczki z Litwinami 24 lutego 1923 r. w Szyrwintach został ranny w lewą nogę. W 1923 r. przeszedł do cywila w stopniu sierżanta. Pracował jako pracownik biurowy, później przez pewien czas prowadził gospodarstwo rolne.

Apolonia
Selmanowicz

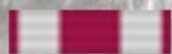

Syn Feliksa

W połowie lat dwudziestych ożenił się z Apolonią Skoczyk, z którą prowadził gospodarstwo w Sokolnikach. Rok po ślubie przyszedł na świat syn Selmanowicza, również Feliks. Pół roku później małżonkowie rozstali się. Od tej chwili małżeństwo było w separacji. „Nie powstrzymało go to jednak i Zagończyk” dalej utrzymywał stały kontakt z synem nawet wtedy, gdy nie mieszkał na Wileńszczyźnie, co miesiąc przyjeżdżał i spotykał się z potomkiem. Po opuszczeniu Sokolnika podjął pracę jako urzędnik w Urzędzie Gminnym w Turgielach.

W chwili wybuchu II wojny światowej służył w Korpusie Ochrony Pogranicza. W pierwszych dniach września został internowany przez Litwinów i osadzony w obozie, z którego szybko uciekł. Przedostał się do Wilna, i tam wdał się w konspirację. W styczniu 1940 r. został aresztowany przez litewską policję. Zwolniono go po trzech miesiącach z braku dowodów. Ponownie zatrzymany po wkroczeniu Sowietów, skazany za szpiegostwo na karę śmierci, trafił do więzienia na Łukiszkach w Wilnie. Po wejściu Niemców do miasta zbiegł z transportu ewakuacyjnego i ukrywał się.

Z początkiem 1944 r. znalazł się w szeregach III Brygady Wileńskiej AK, a niedługo potem trafił do V Brygady Wileńskiej Zygmunta Szendzielarza „Łupaszki”, gdzie pełnił funkcję zastępcy dowódcy plutonu. W maju tego roku został dowódcą kompanii w IV Brygadzie Wileńskiej. Funkcję tę pełnił do rozbrojenia brygady przez wojska sowieckie w lipcu 1944 r.

Feliks Szelmanowicz został ujęty przez UB w Sopocie w mieszkaniu konspiracyjnym należącym do matki jednego z podkomendnych położonym przy ul. Mickiewicza 45 w nocy 8 lipca 1946 r. o godz. 1.15. Podobno podczas podjętej przez niego próby ucieczki zginęło trzech funkcjonariuszy UB. Mimo że był chory, doszło do strzelaniny, w wyniku której zginął chorąży UB Tadeusz Rybski i dwóch innych funkcjonariuszy.

PODSINKKI!
 Nie ległaś jedną bzdurą, tak jak nas naszywają sdrójcy i wyrodni wy-
 ci naszej Ojczyzny. Ty jesteś z miast i wiosek polskich. Nijeden z was
 czych ojcow, braci i kolegów jest z nami.
 My walczyliśmy za Świętą Ojczyznę, za wolną, niezależną, sprawiedliwą
 i prawną demokrację Polską!
 Oficerowie i szeregowi walczyli, umarli, nielegalnie, sprawnie, w
 imię was strzelali do nas. Gdy udajemy się do obław przecinko nas, w
 odważnie wykonaniu rozkazu, a gdyby to nagraliśmy życia waszego, stru-
 kacie wiatr do góry tak przechodząc do nas!
 Wzrostaj żołnierza, że strzelając do nas możesz być mordercą ojca swo-
 go, braci, wglądnie najbliższego (wzrostaj przyjaciela).

PIECH JEJEN WOLNOŚĆ I BRALSTWO!!
PIECH JE WRAJOWANI
 Władcy sprzedali Kraj i Naród polski- sojietom.
 Dwa Brygady Partyzanckiej
 /-/ Łopaszka
 major

A S U J E:
 Oficerowie, podoficerowie, Ułani Zaniemscy
 Rządca C W A R T A K A N I

Wyrok został wykonany 28 sierpnia 1946 r. o godzinie 6.15 w piwnicy gdańskiego aresztu w obecności prokuratora mjr. Wiktora Suchockiego, lekarza kpt. Mieczysława Rutkowskiego, dowódcy plutonu egzekucyjnego ppor. Franciszka Sawickiego, naczelnika więzienia Jana Wójcika oraz księdza Mariana Prusaka. Wraz z Inką zginęli, patrząc oprawcom prosto w oczy, gdyż nie wyrazili zgody na zawiązanie wokół głowy opaski. Kiedy dobijał ich strzałem z bliskiej odległości ppor. Franciszek Sawicki, wypowiedzieli ostatnie słowa: „Niech żyje Polska!”

“

Kreślę tych ostatnich parę słów i żegnam, aż do zobaczenia się na tamtym świecie, bo za chwilę odchodzę do Boga. Jestem skazany na śmierć i wyrok za chwilę będzie wykonany. Bądź dobrym Polakiem. Kochaj Polskę. Bądź posłuszny starszym. Słuchaj swych opiekunów i bądź posłuszny matce. Tyle, co mogę w tych paru słowach skreślić do Ciebie. Odchodzę w zaświaty. To, co pozostawiam na tym świecie najdroższego, to Polskę i Ciebie, Najdroższy.

Krótko przed śmiercią, w dniu ,w którym miała miejsce egzekucja „Zagończyk” napisał ostatni list skierowany do szwagra oraz syna. Nie wiadomo, jak dostarczono go szwagrowi Bernardowi Skoczykowi. Synowa „Zagończyka” twierdzi, że przekazał go rodzinie strażnik więzienny, który pozostawał w zмовie z Selmanowiczem.

Kochany Kuzacze!

Proszę abyś wybaczył mi to moje
kłamstwo, jeżeli takowa popełniłem krótko
wzrost, redniący. Ojciec Proszę? jeżeli
li redniem mój przyjeździe, to
będzież takowa zapowiedź, iż
nie ma kłamstwa tyżem, którego
także nie ma kłamstwa, aby mi
nie było to ileż drogi. Będę ci
im opiekunem.

Ty! Najdroższy synu!

Kochaj tych ostrożnie parę
i reguam, a do siebie nie
iż nie kłamstwo, że to
chwilę odchodzi do. Bądź jak
skorąj na miarę i wyrok
na chwilę będzie wyronały. Będę
dobrym Polakiem. Kochaj
Polaka. Będę potężny i stary
śluchaj swych opiekunów i bądź
potężny matko. Tyle co mogę

do siebie. Ojciec, w imię
To co postaram się zrobić
nie ma wydatku, to Polak
i siebie wydatku, to Polak
matko niech mi się dowo-
je za wyrok. Laty was
Wszystko już rozstrzygnięte
Gdańsk, dnia 28/III/46.
Fedor Schwaner

Adres
Gdańsk, ul. Sapieżyńska 31
Bernard Skowron
lub Fobryka
Legielskiego.

Mjr Zygmunt Szendzielarz
„Łupaszka”, dowódca 5. Wileńskiej
Brygady AK

Żołnierze 4. szwadronu 5. Wileńskiej Brygady AK.

Stoczek k. Podświętnego,
wrzesień 1945 r.

Od lewej: plut. Henryk Wieliczko „Lufa”,
por. Marian Pluciński „Mścisław”, mjr
Zygmunt Szendzielarz „Lupaszka”, plut.
Jerzy Lejkowski „Szpagat”, plut. Zdzisław
Badocha „Żelazny”.

Szczałki „Zagończyka” zostały odnalezione przez zespół prof. Krzysztofa Szwagrzyka we wrześniu 2014 r. pod płytami chodnika na Cmentarzu Garnizonowym w Gdańsku. Państwowy pogrzeb odbył się 28 sierpnia 2016 r. na terenie tej samej nekropolii, w 70. rocznicę wykonania wyroku śmierci. Prezydent Andrzej Duda awansował pośmiertnie ppor. Selmanowicza do stopnia podpułkownika.

22 listopada 2017 r. Narodowy Bank Polski wprowadzi do obiegu srebrną monetę o nominale 10 zł z serii „Wyklęci przez komunistów żołnierze niezłomni” Feliks Szelmanowicz ps. „Zagończyk”.

“

Sens walki powinien być mierzony nie jej szansami na zwycięstwo, lecz wartościami, w obronie których walka została podjęta

Prof. Henryk Elzenberg.

Dziękuję za uwagę.

Źródła ;

- *dzieje.pl
- *wikipedia.org
- *polskieradio
- *„Jeden z wyklętych” - Izabela Rychter
- *tajnearchiwumwatykańskie.wordpress
- *nowastrategia.org
- *prawy.pl
- *nbp/youtube
- *niewygodne.info
- *dorzeczy.pl